

STUTISATAKAM

BY

MUKA KAVI

Erirungum

॥ स्तुतिशतकम् ॥

ये संध्यारुणयन्ति शंकरजटाकान्तारचन्द्रार्भकं
 सिन्दूरन्ति च ये पुरंदरवधूसीमन्तघ्रीमान्तरे ।
 पुण्यं ये परिपक्वयन्ति भजतां काञ्चीपुरे माममी
 पायासुः परमेश्वरप्रणयिनीपादोद्भवाः पांसवः ॥ १ ॥

कामाडम्बरपूरया शशिरुचा कम्पस्मितानां त्विषा
 कामारेरनुरागसिन्धुमधिकं कल्लोलितं तन्वती ।
 कामाक्षीति समस्तसज्जननुता कल्याणदात्री नृणां
 कारुण्याकुलमानसा भगवती कम्पातटे जृम्भते ॥ ४ ॥

कामाक्षीणपराक्रमप्रकटनं संभावयन्ती दृशा
 श्यामा क्षीरसहोदरस्मितरुचिप्रक्षालिताशान्तरा ।
 कामाक्षीजनमौलिभूषणमणिर्वाचां परा देवता
 कामाक्षीति विभाति कापि करुणा कम्पातटिन्यास्तटे ॥

श्यामा काचन चन्द्रिकात्र भुवने पुण्यात्मनामानने
 सीमाशून्यकवित्ववर्षजननी या कापि कादम्बिनी ।
 मारारातिमनोविमोहनविधौ काचित्तमःकन्दली
 कामाक्ष्याः करुणाकटाक्षलहरी कामाय मे कल्पताम् ॥

प्रौढध्वान्तकदम्बके कुमुदिनीपुण्याङ्कुरं दर्शय-
 ङ्ग्योत्सनासंगमनेऽपि कोकमिथुनं मिश्रं समुद्भावयन् ।
 कालिन्दोलहरीदशां प्रकटयन्कम्पां नभस्यद्भुतां
 कश्चिन्नेत्रमहोत्सवो विजयते काञ्चीपुरे शूलिनः ॥ ७ ॥

तन्द्राहीनतमालनीलसुषमैस्तारुण्यलीलागृहे-

स्तारानाथकिशोरलाङ्छितकवैस्ताम्रारविन्देक्षणैः ।

मातः संश्रयतां मनो मनसिजप्रागल्भ्यनाडिधमैः

कम्पातीरचरैर्धनस्तनभरैः पुण्याङ्कुरैः शांकरैः ॥ ८ ॥

नित्यं निश्चलतामुपेत्य मरुतां रक्षाविधिं पुष्पती

तेजःसंचयपाटवेन किरणानुष्णद्युतेर्मुष्णती ।

काञ्चीदेशगतापि दीप्तिजननी विश्वान्तरे जृम्भते

काचिच्चित्रमहो स्मृतापि तमसां निर्वापिका दीपिका ॥

अनैः केशरुचां चयैर्भ्रमरितं मन्दस्मितैः पुष्पितं

कान्त्या पल्लवितं पदाम्बुरुहयोर्नेत्रत्विषा पत्रितम् ।

कम्पातीरवनान्तरं विदधती कल्याणजन्मस्थली

काञ्चीमध्यमहामणिर्विजयते काचित्कृपाकन्दली ॥ १० ॥

अकाचन्द्रसमानकान्तिवदना नाकाधिराजस्तुता

मूकानामपि कुर्वती सुरधुनीनीकाशवाग्वैभवम् ।

श्रीकाञ्चीनगरीविहाररसिका शोकापहन्त्री सता-

मेका पुण्यपरम्परा पशुपतेराकारिणी राजते ॥ ११ ॥

जाता शीतलशैलतः सुकृतिनां दृश्या परं देहिनां
 लोकानां क्षणमात्रसंस्मरणतः संतापविच्छेदिनी ।
 आश्चर्यं बहुखेलनं वितनुते नैश्वल्यमाविभ्रती
 कम्पायास्तटसीम्नि कापि तटिनी कारुण्यपाथोमयी ॥

ऐक्यं येन विरच्यते हरतनौ दम्भावपुंभावके
 रेखा यत्कवसीम्नि शेखरदशां नैशाकरी गाहते ।
 औन्नत्यं मुदुरेति येन स महान्मेनासखः सानुमा-
 न्कम्पातीरविहारिणा सशरणाग्तेनैव धाम्ना वयम् ॥

अक्ष्णोश्च स्तनयोः श्रिया श्रवणयोर्बाह्वोश्च मूलं स्पृश-
 न्नुत्तंसेन मुखेन च प्रतिदिनं द्रुह्यन्पयोजन्मने ।
 माधुर्येण गिरां गतेन मृदुना हंसाङ्गनां हेषय-
 न्काञ्चीसीम्नि चकास्ति कोऽपि कवितासंतानबीजाङ्कुरः ॥

खण्डं चान्द्रमसं वर्तसमनिशं काञ्चीपुरे खेलनं
 कालायश्छवितस्करां तनुरुचिं कर्णेजपे लोचने ।
 तारुण्योष्मनखंपचस्तनभरं जङ्घास्पृशं कुन्तलं
 भाग्यं देशिकसंचितं सम कदा संपादयेदम्बिके ॥ १५ ॥

तन्वानं निजकेलिसौधसरणिं नैसर्गिकीणां गिरां
 केदारं कविमल्लसूक्तिलहरीसस्यश्रियां शाश्वतम् ।
 भंहोवञ्चनचुञ्चु किञ्चन भजे काञ्चीपुरीमण्डनं
 पर्यायच्छवि पाकशाधनमणेः पौष्पेष्वं पौरुषम् ॥१६॥

आलोके मुखपङ्कजे च दधती सौधाकरीं चातुरीं
 चूडालंक्रियमाणपङ्कजवनीवैरागमप्रक्रिया ।
 मुग्धस्मेरमुखी घनस्तनतटी मूर्छालमध्याश्रिता
 काञ्चीसीमनि कामिनी विजयते काचिज्जगन्मोहिनी ॥

यस्मिन्नम्ब भवत्कटाक्षरजनी मन्देऽपि मन्दस्मित-
 ज्योत्स्नासंस्त्रपिता भवत्यभिमुखी तं प्रयहो देहिनम् ।
 द्वाक्षामाक्षिकमाधुरीमदभरव्रीडाकरी वैखरी
 कामाक्षि स्वयमातनोत्यभिसृतिं वामेक्षणेव क्षणात् ॥

कालिन्दीजलकान्तयः स्मितरुचिस्वर्वाहिनीपाथसि
 प्रौढध्वान्तरुचः स्फुटाधरमहालौहित्यसंध्योदये ।
 माणिक्योपलकुण्डलांशुशिखिनि व्यामिश्रधूमश्रियः
 कल्याणैकमुवः कटाक्षसुषमाः कामाक्षि राजन्ति ते ॥

कलकलरणत्काञ्ची काञ्चीविभूषणमालिका
 कचभरलसच्चन्द्रा चन्द्रावतंससधर्मिणी ।
 कविकुलगिरः श्रावं श्रावं मिलत्पुलकाङ्कुरा
 विरचिताशिरःकम्पा कम्पातटे परिशोभते ॥ २० ॥

सरसवचसां वीची नीचीभवन्मधुमाधुरी
 भरितभुवना कीर्तिर्मूर्तिर्मनोभवजित्वरी ।
 जननि मनसो योग्यं भोग्यं नृणां तव जायते
 कथमिव विना काञ्चीभूषे कटाक्षतरङ्गितम् ॥ २१ ॥

भ्रमरितसरित्पूरे नीलोत्पलप्रभया भया-
 नतजनतमःखण्डी तुण्डीरसीम्नि विजृम्भते ।
 अचलतपसामेकः पाकः प्रसूनशरासन-
 प्रतिभटमनोहारी नारीकुलैकशिखामणिः ॥ २२ ॥

मधुरवचसो मन्दस्मेरा मतङ्गजगामिन-
 स्तरुणिमजुषस्तापिञ्छाभास्तमःपरिपन्थिनः ।
 कुचभरनताः कुर्युर्भद्रं कुरङ्गविलोचनाः
 कलितकरुणाः काञ्चीभाजः कपालिमहोत्सवाः ॥ २३ ॥

कमलसुषमाकक्षारोहे विचक्षणवीक्षणाः

कुमुदसुकृतक्रीडाचूडालकुन्तलबन्धुराः ।

रुचिररुचिभिस्तापिच्छश्रीप्रपञ्चनचुञ्चवः

पुरविजयिनः कम्पातीरे स्फुरन्ति मनोरथाः ॥ २४ ॥

कलितरतयः काञ्चीलीलाविधौ कविमण्डली-

वचनलहरीवासन्तीनां वसन्तविभूतयः ।

कुशलविधये भूयासुर्मे कुरङ्गविलोचनाः

कुसुमविशिखारातेरक्षणां कुतूहलविभ्रमाः ॥ २५ ॥

कवलिततमः खण्डास्तुण्डीरमण्डलमण्डनाः

सरसिजवनीसंतानानामरुन्दशेखराः ।

नयनसरणेर्नेदीयांघ्रः कदा नु भवन्ति मे

तरुणजलदश्यामाः शंभोस्तपःफलविभ्रमाः ॥ २६ ॥

अचरममिषुं दीनं मीनध्वजस्य मुखश्रिया

सरसिजभुवो यानं म्लानं गतेन च मञ्जुना ।

त्रिदशसदसामन्नं खिन्नं गिरा च वितन्वती

तिलकयति सा कम्पातीरं त्रिलोचनसुन्दरी ॥ २७ ॥

जनानि भुवने चङ्क्रम्येऽहं कियन्तमनेहसं
 कुपुरुषकरभ्रष्टैर्दुष्टैर्धनैरुदरं भरिः ।
 तदणकरुणे तन्द्राशून्ये तरङ्गय लोचने
 नमति मयि ते किञ्चित्काञ्चीपुरीमणिदीपिके ॥ २८ ॥

मुनिजनमनःपेटीरत्नं स्फुरत्करुणानटी-
 विहरणकलागेहं काञ्चीपुरीमणिभूषणम् ।
 जगति महतो मोहव्याधेर्नृणां परमौषधं
 पुरहरदृशां साफल्यं मे पुरः परिजृम्भताम् ॥ २९ ॥

मुनिजनमनोधाम्ने धाम्ने वचोमयजाह्नवी-
 हिमगिरितपःप्राग्भारायाक्षराय परात्मने ।
 विहरणजुषे काञ्चीदेशे महेश्वरलोचन-
 त्रितयसरसक्रीडासौधाङ्गणाय नमो नमः ॥ ३० ॥

मरुतरुचां प्रत्यादेशं महेश्वरचक्षुषा-
 ममृतलहरीपूरं पारं भवाढ्यपयोनिधेः ।
 सुचारितफलं काञ्चीभाजो जनस्य पचेलिमं
 हिमशिखरिणो वंशस्यैकं वतंसमुपास्महे ॥ ३१ ॥

प्रणमनदिनारम्भे कम्पानदीसखि तावके

सरसकवितोन्मेषः पूषा सतां समुदञ्चितः ।

प्रतिभटमहाप्रौढप्रोवृत्कवित्वकुमुद्वर्ती

नयति तरसा निद्रामुद्रां नगेश्वरकन्यके ॥ ३२ ॥

शमितजडिमारम्भा कम्पातटीनिकटेचरी

निहतदुरितस्तोमा सोमार्धमुद्रितकुन्तला ।

फलितसुमनोवाञ्छा पाञ्चायुधी परदेवता

सफलयतु मे नेत्रे गोत्रेश्वराप्रियनन्दिनी ॥ ३३ ॥

मम तु धिषणा पीड्या जाड्यातिरेक कथं त्वया

कुमुदसुषममैत्रीपात्रीवतंसितकुन्तलाम् ।

जगति शमितस्तम्भां कम्पानदीनिलयामसौ

श्रयति हि गलत्तन्द्रा चन्द्रावतंससधर्मिणी ॥ ३४ ॥

परिमलपरीपाकोद्रेकं पयोमुचि काञ्चने

शिश्रुरिणि पुनर्द्वैधीभावं शशिन्यरुणातपम् ।

अपि च जनयन्कम्बोर्लक्ष्मीमनम्बुनि कोऽप्यसौ

कुसुमधनुषः काञ्चीदेशे चकास्ति पराक्रमः ॥ ३५ ॥

पुरदमयितुर्वामोत्सङ्गस्थलेन रसज्ञया

सरसकविताभाजां काञ्चीपुरोदरसीमवा ।

तटपरिसरैर्नीहाराद्वेर्वचोभिरकृत्रिमैः

किमिव न तुलामस्मचेतो महेश्वरि गाहते ॥ ३६ ॥

नयनयुगलीमास्माकीनां कदा नु फलेप्रदौ

विदधति गतौ व्याकुर्वाणा गजेन्द्रचमत्क्रियाम् ।

मरकतरुचो देहे माहेश्वराः स्तननम्रिताः

सुकृतविभवाः प्राञ्चः काञ्चीवितंसधुरंधराः ॥ ३७ ॥

मनसिजयशः पारम्पर्यं मरन्दझरीसुवां

कविकुलागिरां कन्दं कम्पानदीतटमण्डनम् ।

मधुरललितं मत्कं चक्षुर्मनीषिमनोहरं

पुरविजयिनः सर्वस्वं तत्पुरस्कुरुते कदा ॥ ३८ ॥

शिथिलिततमोलीलां नीलारविन्दविलोचनां

दहनविलसत्फालां श्रीकामकोटिमुपास्महे ।

करधृतलसच्छूलां कामारिचित्तमनोहरां

मनसिजकृपालीलां लोलालकामलिकेक्षणाम् ॥ ३९ ॥

कलालीलाशाला कविकुलवचःकैरववनी-

शरज्ज्योत्स्नाधारा शशधरशिशुश्लाघ्यमुकुटी ।

पुनीते नः कम्पापुलिनतटसौहार्दतरला

कदा चक्षुर्मार्गं कनकगिरिधानुष्कमहिषी ॥ ४० ॥

नमः स्तान्नम्रेभ्यः स्तनगरिमगर्वेण गुरुणा

वधानेभ्यश्चूडाभरणममृतम्यन्दिशिशिरम् ।

सदा वास्तव्येभ्यः सविधभुवि कम्पाख्यसरितो

यशोव्यापारेभ्यः सुकृतविभवेभ्यः पशुपतेः ॥ ४१ ॥

असूयन्ती काचिन्मरकतरुचो नाकिमुकुटी-

कदम्बं चुम्बन्ती चरणनखचन्द्रांशुपटलैः ।

तमोमुद्रां विद्रावयतु मम काञ्चीनिलयना

हरोत्सङ्गश्रीमन्मणिगृहमहादीपकलिका ॥ ४२ ॥

अनाद्यन्ता काचित्सुजननयनानन्दजननी

निरुन्धाना कान्ति निजरुचिविलासैर्जलमुचाम् ।

स्मरारेस्तारल्यं मनसि जनयन्ती स्वयमहो

गलत्कम्पा शम्पा परिलसति कम्पापरिसरे ॥ ४३ ॥

सुधाडिण्डीरश्रीः स्मितरुचिषु तुण्डीरविषयं
 परिष्कुर्वाणसौ परिहसितनीलोत्पलरुचिः ।
 स्तनाभ्यामानम्रा स्तवकयतु मे काङ्क्षिततहं
 दृशामैशानीनां सुकृतफलपाण्डित्यगरिमा ॥ ४४ ॥

कृपाधाराद्रोणी कृपणधिषणानां प्रणमतां
 निहन्त्री संतापं निगममुकुटोत्तंसकलिका ।
 परा काञ्चीलीलापरिचयवती पर्वतसुता
 गिरां नीवी देवी गिरिशपरतन्त्रा विजयते ॥ ४५ ॥

कवित्वश्रीकन्दा सुकृतपरिपाटी हिमगिरे-
 विधात्री विश्वेषां विषमशरवीरध्वजपटी ।
 सखी कम्पानद्याः पदहसितपाथोजयुगली
 पुराणी पायान्नः पुरमथनसाम्राज्यपदवी ॥ ४६ ॥

दरिद्राणां मध्ये दरदलिततापिञ्जसुषमाः
 स्तनाभोग्छान्तास्तरुणहरिणाङ्गाङ्कितकचाः ।
 हराधीना नानाबिबुधमुकटीचुम्बितपदाः
 कदा कम्पातीरे कथय विहरामो गिरिसुते ॥ ४७ ॥

वरीवर्तु म्येमा त्वयि मम गिरां देवि मनसो

नरीनर्तु प्रौढा वदनकमले वाक्यलहरी ।

चरीचर्तु प्रज्ञाजननि जडिमा नः परजने

सरीसर्तु स्वैरं जननि मयि कामाक्षि करुणा ॥ ४८ ॥

क्षणं ते कामाक्षि भ्रमरसुषमाशिक्षणगुरुः

कटाक्षव्याक्षेपो मम भवतु मोक्षाय विपदाम् ।

नरीनर्तु स्वैरं वचनलहरी निर्जरपुरी

सरिद्वीचीनीचीकरणपटुरास्ये मम सदा ॥ ४९ ॥

पुरस्तान्मे भूयः प्रशमनपरः स्तान्मम रुजां

प्रचारस्ते कम्पातटविहृतिसंपादिनि दृशोः ।

इमां याञ्ज्यामूरीकुरु सपदि दूरीकुरु तमः

परीपाकं मत्कं सपदि बुधलोकं च नय माम् ॥ ५० ॥

उदञ्चन्ती काञ्चीनगरनिलये त्वत्करुमया

समृद्धा वाग्धाटी परिहसितमाञ्ची कवयताम् ।

उपादत्ते मारप्रतिभटजटाजूटमुकुटी-

कुटीरोल्लासिन्याः शतमखतटिन्या जयपटीम् ॥ ५१ ॥

श्रियं विद्यां दद्याज्जननि नमतां कीर्तिममितां

सुपुत्रं प्रादत्ते तव जननि कामाक्षि करुणा ।

त्रिलोक्यामाधिक्यं त्रिपुरपरिपन्थिप्रणयिनि

प्रणामस्त्वत्पादे शमितदुरिते किं न कुरुते ॥ ५२ ॥

मनःस्तम्भं स्तम्भं गमयदुपकम्पं प्रणमतां

सदा लोलं नीलं चिकुरजितलोलम्बनिकरम् ।

गिरां दूरं स्मेरं धृतशशिकिशोरं पशुपते-

दृशां भोग्यं योग्यं तुहिनगिरिभाग्यं विजयते ॥ ५३ ॥

घनश्यामान्कामान्तकमहिषि कामाक्षि मधुरा-

न्दृशां पातानेतानमृतजलशीताननुपमान् ।

भवोत्पाते भीते मयि वितर नाथे दृढभव-

न्मनःशोके मूके हिमगिरिपताके करुणया ॥ ५४ ॥

नतानां मन्दानां भवनिगलबन्धाकुलधियां

सदान्ध्यं रुन्धानामभिलषितसंतानलतिकाम् ।

चरन्तीं कम्पायास्तटमुवि सवित्रीं त्रिजगतां

स्मरामस्तां नित्यं स्मरमथनजीवातुकलिकाम् ॥ ५५ ॥

वरा विद्या हृद्याश्रितमदनविद्या मरकत-

प्रभानीला लीलापरवशितशूलायुधमनाः ।

तमः पूरं दूरं चरणनतपौरंदरपुरी-

मृगाक्षी कामाक्षी कमलतरलाक्षी नयतु मे ॥ ५६ ॥

अहंताख्या मत्कं कवलयाति हा हन्त हरिणी

हठात्संविद्रूपं हरमहिषि सभ्याङ्कुरमसौ ।

कटाक्षव्याक्षेपप्रकटहरिपाषाणपटलै-

रिमासुचैरुच्चाटय झटिति कामाक्षि कृपया ॥ ५७ ॥

बुधे वा मूके वा तव पतति यस्मिन्क्षणमसौ

कटाक्षः कामाक्षि प्रकटजडिमभोदषटिमा ।

कथंकारं नास्मै करमुकुलचूडालमुकुटा

नमोवाकं ब्रूयुर्नमुचिपरिपन्थिप्रभृतयः ॥ ५८ ॥

प्रतीचीं पश्यामः प्रकटरुचिनीवारकणिश-

प्रभासघ्नीचीनां प्रदलितषडाधारकमलाम् ।

चरन्तीं सौषुम्णे पथि परपदेन्दुप्रविगत-

त्सुधाद्रां कामाक्षीं परिणतपरज्योतिरुदयाम् ॥ ५९ ॥

जम्भारातिप्रभृतिमुकुटीः पादयोः पीठयन्ती

गुम्फान्वाचां कविजनकृतान्सैरमारामयन्ती ।

शम्पालक्ष्मीं मणिगणरुचापाटलैः प्रापयन्ती

कम्पातीरे कविपरिषदां जृम्भते भाग्यसीमा ॥ ६० ॥

चन्द्रापीडां चतुरवदनां चञ्चलापाङ्गलीलां

कुन्दस्मेरां कुचभरनतां कुन्तलोद्भूतभृङ्गाम् ।

मारारातेर्मदनशिक्षितं मांसलं दीपयन्ती

कामार्क्षीं तां कविकुरुगिरां कल्पवल्लीमुपाये ॥ ६१ ॥

कालाम्भोदप्रकरसुषमां कान्तिभिस्तर्जयन्ती

कल्याणानामुदयसराणिः कल्पवल्ली कवीनाम् ।

कंदर्पारेः प्रियसहचरी कलमषाणां निहन्त्री

काञ्चीदेशं तिलकयति सा कापि कारुण्यसीमा ॥

ऊरीकुर्वन्नुरसिजतटे चातुरीं भूधराणां

पाथोजानां नयनयुगले पारिपन्थ्यं वितन्वन् ।

कम्पातीरे विहरति रुचा मोघयन्मेघशैलीं

कोकद्वेषं शिरसि कलयन्कोऽपि विद्याविशेषः ॥ ६३ ॥

काञ्चीलीलापरिचयवर्ता कापि तापिञ्जलक्ष्मी-

जाड्यारण्ये हुतवहशिखा जन्मभूमिः कृपायाः ।

माकन्दश्रीर्मधुरकविताचातुरीकोकिलानां

मार्गे भूयान्मम नयनयोर्मोन्मथी कापि विद्या ॥ ६४ ॥

सेतुर्मातर्मरकतमयो भक्तिभाजां भवाब्धौ

लीलालोला कुवलयमयी मान्मथी वैजयन्ती ।

काञ्चीभूषा पशुपतिदृशां कापि कालाञ्जनाली

मत्कं दुःखं शिथिलयतु ते मञ्जुलापाङ्गमाला ॥ ६५ ॥

व्यावृण्वानाः कुवलयदलप्रक्रियावैरमुद्रां

व्याकुर्वाणा मनसिजमहाराजसाम्राज्यलक्ष्मीम् ।

काञ्चीलीलाविहृतिरसिके काङ्क्षितं नः क्रियासु-

बन्धच्छेदे तव नियमिनां बद्धदीक्षाः कटाक्षाः ॥ ६६ ॥

कालाम्भेदे शशिरुचि दलं कैतकं दर्शयन्ती

मध्येसौदामिनि मधुलिहां मालिकां राजयन्ती ।

हंसारावं विकचकमले मञ्जुमुल्लासयन्ती

कम्पातीरे विलसति नवा कापि कारुण्यलक्ष्मीः ॥

चित्रं चित्रं निजमृदुतया भर्त्सयन्पल्लवार्ली

षुंसां कामान्भुवि च नियतं पूरयन्पुण्यभाजाम् ।

जातः शैलान्न तु जलनिधेः स्वैरसंचारशीली

काञ्चीभूषा कलयतु शिवं कोऽपि चिन्तामणिर्मे ॥

ताम्राम्भोजं जलदनिकटे तत्र बन्धूकपुष्पं

तस्मिन्मल्लीकुसुमसुषमां तत्र वीणानिनादम् ।

व्यावृण्वाना सुकृतलहरी कापि काञ्चीनगर्या-

मैशानी सा कलयतितरामैन्द्रजालं विलासम् ॥ ६९ ॥

आहारांशं त्रिदशसदसमाश्रये चातकाना-

माकाशोपर्यपि च कलयन्नालयं तुङ्गमेषाम् ।

कम्पातीरे विहरतितरां कामधेनुः कवीनां

मन्दस्मेरो मदननिगमप्रक्रियासंप्रदायः ॥ ७० ॥

आर्द्राभूतैराविरलकृपैरात्तलीलाविलासै-

रास्थापूर्णैरधिकचपलैरञ्जिताम्भोजशिल्पैः ।

कान्तैर्लक्ष्मीललितभवनैः कान्तिकैवल्यसारैः

काश्मल्यं नः कवलयतु सा कामकोटीकटाक्षैः ॥ ७१ ॥

आधुन्वन्यै तरलनयनैराङ्गजो वैजयन्ती-

मानन्दिन्यै निजपदजुषामात्तकाञ्चीपुरायै ।

आस्माकीनं हृदयमखिलैरागमानां प्रपञ्चै-

राराध्यायै स्पृहयतितरामादिमायै जनन्यै ॥ ७२ ॥

दूरं वाचां त्रिदशसदसां दुःखसिन्धोस्तरित्रं

मोक्षवेळक्षितिरुहवने तक्षिणधारं कुठारम् ।

कम्पातीरे प्रणयि कविभिर्वर्णितोद्यच्चरित्रं

शान्त्यै सेवे सकलविपदां शांकरं तत्कलत्रम् ॥ ७३ ॥

खण्डीकृत्य प्रकृतिकुटिलं कल्मषं प्रातिभश्री-

शुण्डीरत्वं निजपदजुषां शून्यतन्द्रं दिशन्ती ।

तुण्डीरारूपे महति विषये स्वर्णवृष्टिप्रदात्री

चण्डी देवी कलयति रतिं चन्द्रचूडालचूली ॥ ७४ ॥

येन ख्यातो भवति स गृही पुरुषो मेरुधन्वा

यद्दृक्कोणे मदननिगजप्राभवं वोभवीति ।

यत्प्रीत्यैव त्रिजगदधिपो जृम्भते किंप्रचानः

कम्पातीरे स जयति महान्कश्चिदोजोविशेषः ॥ ७५ ॥

धन्या धन्या गतिरिह गिरां देवि कामाक्षि कामं

निन्यां भिन्यात्सपदि जडतां कल्मषादुन्मिषन्तीम् ।

साध्वी माध्वीरसमधुरताभञ्जनी मञ्जुरीति-

वाणीवेणी झटिति नृणुतास्वर्धुनीस्पर्धिनी माम् ॥७६॥

यस्या वाटी हृदयकमलं कौसुमी योगभाजां

यस्याः पीठी सततशिशिरा शीकरैर्माकरन्दैः ।

यस्याः पेटी श्रुतिपरिचलन्मौलिरत्नस्य काञ्ची

सा मे सोमाभरणमहिषी साधयेत्काङ्क्षितानि ॥ ७७ ॥

एका माता सकलजगतामीयुषी ध्यानमुद्रा-

मेकाम्राधीश्वरचरणयोरेकताना समिन्धे ।

ताटङ्कोद्यन्मणिगणरुचाताम्रकर्णप्रदेशा

तारुण्यश्रीस्तवकितरुचा तापसी कापि बाला ॥ ७८ ॥

दन्तादन्तिप्रकटनकरी दन्तिभिर्मन्दयानै-

र्मन्दाराणां मदपरिणतिं मथ्रती मन्दहासैः ।

अङ्कूराभ्यां मनसिजतरोरङ्कितोराः कुचाभ्या-

मन्तःकाञ्चि स्फुरति जगतामादिमा कापि माता ॥७९॥

त्रियम्बककुटुम्बिनीं त्रिपुरसुन्दरीमिन्दिरां
 पुलिन्दपतिसुन्दरीं त्रिपुरभैरवीं भारतीम् ।
 मत्तङ्गकुलनायिकां महिषमर्दिनीं मातृकां
 भगन्ति विबुधोत्तमा विहृतिमेव कामाक्षि ते ॥ ८० ॥

महामुनिमनोनटी महितरम्यकम्पातटी-
 कुटीरकविहारिणीं कुटिलबोधसंहारिणी ।
 सदा भवतु कामिनी सकलदेहिनां स्वामिनी
 कृपातिशयकिंकरी मम विभूतये शांकरी ॥ ८१ ॥

जडाः प्रकृतिनिर्धना जनविलोचनारुतुदा
 नरा जननि वीक्षणं क्षणमवाप्य कामाक्षि ते ।
 वचःसु मधुमाधुरीं प्रकटयन्ति पौरंदरी-
 विभूतिषु विडम्बनां वपुषि मान्मथीं प्रक्रियाम् ॥ ८२ ॥

घनस्तनतटफुटफुरितकञ्चुलीचञ्चली-
 कृतत्रिपुरशासना सुजनशीलितोपासना ।
 दृशोः सरणिमश्नुते मम कदा नु काञ्चीपुरे
 परा परमयोगिनां मनसि चित्कला पुष्कला ॥ ८३ ॥

कवीन्द्रहृदयेचरी परिगृहीतकाञ्चीपुरी
निरूढकरुणाक्षरी निखिललोकरक्षाकरी ।

मनःपथद्वीयसी मदनशासनप्रेयसी
महागुणगरीयसी मम दृशोऽस्तु नेदीयसी ॥ ८४ ॥

धनेन न रमामहे खलजनान्न सेवामहे
न चापलमयामहे भवभयात्न दूयामहे ।
स्थिरां तनुमहेतरां मनसि किं च काञ्चरित-
स्मरान्तककुटुम्बिनीचरणपल्लवोपासनाम् ॥ ८५ ॥

सुराः परिजना वपुर्मनसिजाय वैरायते
त्रिविष्टपनितम्बिनीकुचतटी च केलीगिरिः ।
गिरः सुरभयो वयस्तरुणिमा दरिद्रस्य वा
कटाक्षसरणौ क्षणं निपतितस्य कामाक्षि ते ॥ ८६ ॥

पवित्रय जगन्नयीविबुधबोधजीवातुभिः
पुरत्रयविमर्दिनः पुलककञ्चुलीदायिभिः ।
भवक्षयविचक्षणैर्व्यसनमोक्षणैर्वीक्षणै-
निरक्षरशिरोमणिं करुणयैव कामाक्षि माम् ॥ ८७ ॥

कदा कलितखेलनाः करुणयैव काञ्चीपुरे
 कलायमुकुलत्विषः शुभकदम्बपूर्वाङ्कुराः ।
 पयोधरभरालसाः कविजनेषु ते बन्धुराः
 पचेलिमकृपारसाः परिपतन्ति मार्गे दृशोः ॥ ८८ ॥

अशोध्यमचलोद्भवं हृदयनन्दनं देहिना-
 मनर्घमधिकाञ्चिव तत्किमपि रत्नमुद्द्योतते ।
 अनेन समलंकृता जयति शंकराङ्कस्थली
 कदास्य मम मानसं व्रजति पेटिकाविभ्रमम् ॥ ८९ ॥

परामृतझरीप्लुता जगति नित्यमन्तश्चरी
 नृणामपि बहिश्चरी परमसंविदेकात्मिका ।
 महद्भिरपरोक्षिणा सततमेव काञ्चीपुरे
 समान्वहमहंमतिर्मनसि भातु माहेश्वरी ॥ ९० ॥

त्वमेव सति चण्डिका त्वमिह देवि चामुण्डिका
 त्वमेव परमातृका त्वमपि योगिनीरूपिणी ।
 त्वमेव किल शांभवी त्वमपि कामकोटी जया
 त्वमेव विजया त्वयि त्रिजगदम्ब किं ब्रूमहे ॥ ९१ ॥

परे जननि पार्वति प्रणतपालिनि प्रातिभ-

प्रदात्रि परमेश्वरि त्रिजगदाश्रिते शाश्वते ।

त्रियम्बककुटुम्बिनि त्रिपदसङ्गिनि त्रीक्षणे

त्रिशक्तिमयि वीक्षणं मयि निधेहि कामाक्षि ते ॥ ९२ ॥

मनोमधुकरोत्सवं विदधती मनीषाजुषां

स्वयंप्रभववैखरीविपिनवेदिकालम्बिनी ।

अहो शिशिरिता कृपामधुरसेन कम्पातटे

चराचरविधायिनी चरति कापि चिन्मञ्जरी ॥ ९३ ॥

कलावति कलाभृतो मुकुटसीमि लीलावति

स्पृहावति महेश्वरे भुवनमोहने भास्वति ।

प्रभावति रमे सदा महितरूपशोभावति

त्वरावति परे सतां गुरुकृपाम्बुधारावति ॥ ९४ ॥

त्वयैव जगदम्बया भुवनमण्डली सूयते

त्वयैव करुणार्द्रया तदपि रक्षणं नीयते ।

त्वयैव खरकोपया नयनपावके हूयते

त्वयैव किल नित्यया जगति संततं स्थायते ॥ ९५ ॥

चराचरजगन्मयीं सकलहृन्मयीं चिन्मयीं
 गुणत्रयमयीं जगन्नयमयीं त्रिधामामयीम् ।
 परापरमयीं सदा दशदिशां निशाहर्मयीं
 परां सततसन्मयीं परमचिन्मयीं शीलये ॥ ९६ ॥

जय जगदम्बिके हरकुटुम्बिनि नेत्ररुचा
 जितशरदम्बुजे घनविडम्बिनि केशरुचा ।
 परमवलम्बनं कुरु सदा पररूपधरे
 मम गतसंविदो जडिमडम्बरताण्डविनः ॥ ९७ ॥

भुवनजननि भूषाभूतचन्द्रे नमस्ते
 क्लृप्तशमनि कम्पातीरगेहे नमस्ते ।
 निखिलनिगमवेद्ये नित्यरूपे नमस्ते
 परशिवमयि पाशच्छेदहस्ते नमस्ते ॥ ९८ ॥

मनोविपिनधाविनं सततमेव काञ्चीपुरे
 विहाररसिका परा परमसंविदुर्वीरुहे ।
 कटाक्षनिगलैर्दृढं हृदयदुष्टदन्तावलं
 चिरं नयतु मामकं त्रिपुरवैरिसीमन्तिनी ॥ ९९ ॥

कणत्काञ्ची काञ्चीपुरमणिविपञ्चीलयझरी-

शिरःकम्पा कम्पावसतिरनुकम्पाजलनिधिः ।

घनश्यामा श्यामा कठिनकुचसीमा मनसि मे

मृगाक्षी कामाक्षी हरनटनसाक्षी विहरताम् ॥ १०० ॥

समरविजयकोटी साधकानन्दघाटी

मृदुगुणपरिपेटी मुख्यकादम्बवाटी ।

मुनिनुतपरिपाटी मोहिताजाण्डकोटी

परमशिववधूटी पातु मां कामकोटी ॥ १०१ ॥

इति स्तुतिशतकं संपूर्णम् ॥

149

